

דעם

מסורת הש"ס

[נקמן יד.] (ג) [מזר ד:]
 ש.] (ג) ערכין כט. [מזר
 ע"ש.] (ד) [תוספתא
 א.] (ה) [לעיל יא:] ושם
 [מן.] (ו) [לעיל יא:] ושם
 [מן.] (ז) [תוספתא פ"א,]
 [לעיל י:] (ט) [מזר כא.],
 [ע"י ש"ס.] (י) [לעיל
 ט.] ע"י מ"ל פ"א מהל'
 ע"י הל' י"ז ד"ה דה"ש
 יצאנו וי"ח ט"ס ו"ט
 ונראה דה"ג ונלמרא
 אוכל ק"ל לה"ש ש"י דה"י
 ו' לחולין שואכל ק"ל וכמו
 ש"ש שלא אוכל ק"ל דשרי
 מ'לעיל וטעמא וי"ב ע"ש.

הגהות הב"ח

(ג) נָשָׂא בְּכֹר קַמִּיהָ
מִתַּת שָׁם (3) שָׁם
לִפְנֵי זֶמֶר לֵאמֹר
(4) שָׁם קָמִי הִקְרִין
בְּקֶרֶן אֲבוֹנֹתַי כִּי נָשָׂא
(5) בֵּין אֲבוֹנֹתַי לְמִמֶּלֶךְ
שִׁמְרָא אִי רִמָּה רִשָּׁא
שִׁמְלִל: שְׁמֵן הִקְרִין
רִשָּׁא רִמָּה אִי זֶמֶר קָרַה
לִי אֲבוֹרִת אֲרַם מִמֶּלֶךְ:
רִמָּה אֲמַר קָרַה לִּי וְכִי:
זֶמֶר אֲבוֹרִת לְבִבְרָה הֹוֶה:
רִמָּה מִכְרָה וְכִי שִׁמְמֵי
זֶמֶר הֹוֶה אֲרַם מִצְעֻמֵּן:
רִמָּה יִי קֵלֶם שָׁם לֵא
יִי קֵלֶם כֻּלָּל: (6) דִּקָּה
קִשְׁטֵי וְכִי דִקָּה
מִן לִקְרִיבֵן לֹא אוֹכֵל
יִי וְכִי דִמְרִי לִמְרָמֶה:
(7) תוֹם דִּקָּה לִקְרִיבֵן:
יִי לִדְתָא לֵאשְׁמֻרְעִין:
שָׁם: (8) שָׁם מִכְרָה לִי:
אֲבוֹרִית אֲרַם הֹוֶה:

פירוש הרא"ש

[illegible]

קוק להביאם בעל כרחו לא
י"ל רבותא דרבנן דאפי' ב
קרנן שאוכל לך אומר.
י הקרנן שאוכל לך מותר
פירש טעמא: קונם פי מר
י ליה בין אימרא לכאי
טיה נמי הכא אע"ג דלא
במשים לר' יהודה באומר
ל דלא פריך ממנתי דנפ'

ואמר זה כזה. וזהא קא מ״פלגי מר סבד צעיקרו מתפסין ומר סבד צביהתר קא מתפסין לאחר זריקת דמים: אמר קרא כי ידור נדר ימי ידור בצדק הנדור. הוי נדר ואסור לאפוקי בצור דדבר האסור (י) דממילא מיתסר: אמר קרא לה' לרצות דבר האסור. דכל דבר שיהא אסור (י) ולגזזה הוא מתפסין אנמי צנדר אע״פ שהוא אסור צלל נדר בגזון צבור: מרבה אף חטאת ואשם. צנדר אע״פ דעל חטא צבין ולא משום נדר אפ״ה איהו מתפסין שאומר הרי וו לטעמתי ולאשמי אצל צבור אינו מתפסין כלל שממעני אמו (י) קדש עצמו: כי לא מיקדיש ליה. אם לא מיקדישו מר לא מיקדיש צללו הכי משום הכי לא חשבי (י) כלל כי לא מיקדיש ליה צנדר אצל חטאת ואשם לא מיקדיש לעולם אי לא מיקדיש להו: אלא שזוכל כך אסור. דכי אמר ככאימרא שזוכל כך דמי כמאן דאמר ואסר עלי מה שזוכל כך אצל אמר ככאימרא לא זוכל כך מותר דמשמע אס זוכל אם אסר לא יאזכר ככאימרא שזמעין ליה דלא שאני מותר: מאן אימרא לאימרא כאימרא. דכולן שזוכל כך אסור: ר״מ היא. דפליגי עליה דר״י דאי ר״י לית ליה לאימרא דאמרא (י) האומר ירושלים לא אלא אסר אסר כלום: וכוון לא זוכל כך מותרין. אמר לאימרא לא זוכל כך: מתיני לא קשיא הא דאמר לאימרא. מתיני דמתן לקמן (י) וכו' דאמר לאימרא לא אלא זוכל כך דהיינו לקרבן דמשמע דלקרבן יהא לפיכך לא זוכל כך וצרימא דקטני מותר תריץ לה הכי דאמר לא לאימרא לא זוכל כך הא אם זוכל כך יהא כאימרא דהיינו מכלל לאו והכי מותר דלר״מ לית ליה מכלל לאו (הן): מתני' האומר עולה. יהא שזוכל כך או מנחה כו' אסור: רצני יודע מסור. דלא אמר כעולה ככחטאת: גב' סתמא תנא רצני מאזיר דלא שאני ליה צין אימרא לאימרא. דאסר היכא דאמר ירושלים לאימרא דאמר כירושלים ולהכי אסור היכא דאמר קרבן כהיכא דאמר דקטני הקרבן שזוכל כך אסור: רישא דרצני מאזיר היא. רישא דקטני הקרבן שזוכל כך אסור: וההניא מודים חזמים לרבי יודע. שזאגדר זה אלא צבין קרבן. דכי אמר הא

קרבן שאוכל לך משמע כמאן דאמר חיי קרבן שאוכל לך ולא כלום קאמר:
לא

דמילתא דכי אמר קרבן בלא למ"ד משמע דנשבע בחיי קרבן ש
לא ילקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך. וה"ה דאי אמר לקרבן שאוכל לך אל
בבבדי הי דרישא דליתמי הקרבן כקרבן קרבן לקרבן שאוכל לך אסור
אכל אמר לא אוכל שרי ודכתיבנא אכל כי אמר לקרבן אפילו א
שאריתא קשיא נמי ברייתא אמרנא אלא קושטא ועיקרא דמילתא קא מ

היו דכר המזרז: ר' יהודה בותיר. משום דלאמר בלא כ"ף והאי דפלגניהו בפרמי דבי רישא
ושלש פלגי רבנן עליו דר' יהודה וספא קמ"ל דלפי קרבן שרי ר' יהודה: קרבן הקרבן
ה"ס שם שמעון להו דבר ושמעון קמ"ל דלפי קרבן שרי קרבן קאמר דאי דמנן קמ"ל
ה"ס שם (הא) קרבן קאמר ושמעון קמ"ל: לקרבן לא אוכל לך ר' מאיר דאמין. בגמלא
ר' עקיב דר' קרן. בגמלא דמפרש דלא חי דר' שזין זו ממש: כר' תבאמא תנא כר' מאיר דלא
קונה דהש"ס אבז רבתיא דדיקא לעיל חזן מנעם דלא שני ליה בין אימנא לבגמלא
יבדל. וה"ה דבין אלא: כר' מאיר דר' אלא: כר' יהודה קשאו ליה מקרבנן: והרבא מוריא
הוא קרבן: אע"י דחכמיים מתמירין באומר קרבן הכא מודו לנבי יהודה באומר הא קרבן.
(דף טו:). הא קרבן שאוכל לך מותר וקא מתני' ע"כ ר' מאיר ליה דפרשישית לקרבן משום
דקרבן מפרש: דלא אכל בלא קרבן ש"כ בחיי בהמה:

כל כנויי פרק ראשון נדרים

ר"ז

יג.

ועליו להציג מקור דבר הדגור טפי מצבור לפי שמחמת נדרו הוא
 בצבור בהמה זו שהוא מציא מה שאין כן בצבור שהוא קדוש ממעי
 אמו ואין יכול להחליפו בآخر והיינו דקאמר בסמוך שהוא מתפיסין
 בצנדה כלומר שזריך להתפיסין: ולענין הלבנה כ' הרמב"ן ו"ל שהלכותיו

דנהי דצעין הכא לא איפשיטא אי
צעקרו קמתפסין ואי דהיתרא קמתפסין
נקיטין דהיתרא קא מתפסין
מדמסקיין צפרק מי שאמר^ט הריני
נויר ושמע חזירו ואמר ואני דכסיפא
מתפסין ולא צקמא צין לקולא צין
לחומרלא דהא משום דצברין דכסיפא
ממתפסין קמני התם הותר האמנעי
הימנו ולמעלה אסור הימנו ולמטה
מותר ואי כוליה צקמא מתפסין אין
היתיר נמשך אלא לו לצדו כדמוכח
התם אלמלא צסיפא קמתפסין דהיינו
דהיתרא והיינו דהתם גבי מתניתין^י
דאחיהו איסור האמור צתורה דמיימי
לה צהאי ליסנא דהיינו שגדו מאותו
היום צאילך דמשמע ה"ל לאו היה
צהיתירא מתפסין: דלא שני ליה
אימרא ולא שני ליה לאימרא רבי

מאיר. כלומר דלדידיה אפי' בלל
כ"ף הדמיון מתסר: לא קשיא הא
דאמר לאימרא הא דאמר לא אימרא.
כן היא הגירסא בקצת נסחאות.
ואיכא דגרסי הא דאמר לאימרא
כלומר בשבא תחת הלמ"ד הא דאמר
לאימרא כלומר בפסח תחת הלמ"ד
דספירא להו למאן דגרסי הכי
דלמ"ד פתוחה הרי היא כלא וכפי
פירוש הגירסא השנית שכתבתי
למעלה בצרייתא דחולין וחולין כחולין
וצרייתא כפי תני פעמים דבאומר
שאוכל לך אע"ג דמשמע היתר אסור
והיינו בלמ"ד שבאית וההיא דלקרבן
לא אוכל לך רבי מאיר אסור היינו
בלמ"ד שבאית ופעמים דאמר לא
אוכל לך אף על גב דמשמע אסורא
שרי דהיינו בלמ"ד פתוחה א"ע באומר
לא שבדיא כפי חילוק הגרסאות:
ברבנא האומר קרבן עולה וכו' אשני
אוכל לך אסור. ואע"ג דלא אמר זהו
כ"ף הדמיון. ורבי יהודה מתיר דסד"א
דיקון דהני שמן מורה על אקסורין להוי
כפגול נותר דמורה זהו רבי יהודה
דלא בעיא כ"ף קמ"ל וכמו שפרשתי
למעלה (דף יא. ד"ה טהור): **הקרבן**
קרבן קרבן שאלו לך אסור. דבכל
לישני משמע דמה שיאכל יהא קרבן.

וְדוֹקָא בִּי אִמֵּר שְׂאוּכֵל אֲבָל אִמֵּר קִרְבֵּן לֹא אוֹכֵל כֶּךָ שֵׁי דְהָא תַּנּוּ צִפְרָק
 שֵׁי (לְקַמּוּ טו): קִרְבֵּן לֹא אוֹכֵל כֶּךָ מוֹתֵר וּמוֹקְמִין לֵה כִּרְמִי וְטַעֲמָא
 יִשְׁכַּל: לְקִרְבֵּן לֹא אוֹכֵל כֶּךָ רִמֵּי אוֹסֵר. תַּפְשֵׁס בְּגִמְרָא וְ[שִׁבְרָן] דִּהִ"ק
 דַּמְשַׁמַּע שְׁפִיר לְקִרְבֵּן יֵהָא מַה שְׂאוּכֵל מַשְׁכָּן. וְהָאֵי דְלֵא עֲרִיב הָאֵי
 שִׁסּוּס דִּהְנֵהוּ תַלְתָּא דִּהֵינּוּ הֶקְרֵבָן כִּקְרֵבָן קִרְבֵּן דּוֹקָא בִּי אִמֵּר שְׂאוּכֵל
 לֹא אוֹכֵל אֲסוּר: גְּבַר! סַמָּא טַנָּא כִּרְבִי מֵאִיר. הִ"ה דְּאֵי טַנָּא לֵה טַנָּא
 שֵׁ: מוֹדִים חֲמִישׁ לר"י. אַע"ג דְּלֵא צִבּוּ כִּ"ף דְּרִמְיִין צִבָּא מוֹדוּ דְּשִׁרִי:
 לֵא

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

ב א מיי פ"א מהל' נדרים הל' טו סמג
 לאוין רמב וע"ס ככ"מ:
ג ב מיי סס הל"י:
ד ג מיי פ"א מהל' צבורות הל"י סמג
 ששן ריש טוש"ע יו"ד סי'
 שו סעי' א':
ה ה ו מיי פ"א מהל' נדרים הל' כב:
ו ו מיי סס הל"י סמג
 לאוין רמב טוש"ע:
 יו"ד סי' רד סעי' א':

תורה אור השלם

אִישׁ בִּי יִדָּר נָדָר לִי .
 וְהַשְׁבַּע שְׁבַעַה לְאַסֵּר
 עָלַי נַפְשִׁי לֹא יִחַל
 בְּרֹאשׁוֹ כִּכְלֵי הַיָּצֵא מִמֶּנּוּ
 עֲשֵׂהָ: כְּמוֹד ל ג
 כָּל הַחֲבוֹר אֲשֶׁר יִזְכֹּר
 בְּקֶרֶךְ וּבְצִאנָה הַזֶּכֶר
 וְקוֹדֶשׁ לִי אֱלֹהֶיךָ לֹא
 תַעֲבֹד בְּבֵר שׁוֹרֶךְ וְלֹא
 גִּזְגִּיז בְּכוֹר צִאנָה:
 דְּבָרִים טו יט

גליון הש"ס

וְהָיָה כִּי יֵרָאֶה הַלֵּב
בְּנֵי אֱלֹהִים וְעָמְדָה
כְּתוּבָה בְּחֵן לִפְנֵי
הַקֹּדֶשׁ וְעָמְדָה כְּתוּבָה
בְּחֵן לִפְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְעָמְדָה
כְּתוּבָה בְּחֵן לִפְנֵי הַקֹּדֶשׁ

מוסף רע"י

שמצוה להקדישו. לשם
כור ואף על פי שהוא
קדוש מאליו (ערכין כט.).

תוספות

ומר קרא לה' לרבות
בר האסור. פי' דבר
אסור כי הוי דכור
פי' שמשך קלת דבר
נדר כדמפרש ואזיל:
רבה אני חמאת ואשם
שהוא מתפס בנדר.

[illegible]

גבי אוכל צפתה וגבי לא
תני נמי באוכל לך גבי
הא דאמר לאימרא בחטף
בחתף הא בריינא דלעיל
יחה וכו'. אשמעי' אע"ג
דלא עדיף מלשון קרבן
מו מקוים ובלשון פעולה
אשמעינן דלא הא קרבן
מעיקר (ט) (ונראה דא"ל)
דך נראה למהר"ף ג"ע: